

χρείαν διερχομένων, τοποτηρητῶν, τουρμαρχῶν, μεραρχῶν καὶ παντὸς ἑτέρου δημοσιακῶν πραγμάτων ἔρευναν ἐπιτετραμμένου, ἀγγαρείας, παραγγαρείας καὶ λοιπῆς ἀπάστης ἐπηρείας λαληθείσης η̄ παρασιωπηθείσης, νῦν τε οὖσης καὶ ἐς ὕστερον ἐπινοηθησομένης. Διὸ παρεγγυώμεθα καὶ πάντας ἔξασφαλιζόμεθα ἀπό τε τῶν κατὰ καιροὺς σακελλαρίων, γενικῶν καὶ στρατιωτικῶν λογοθετῶν, [τῶν] ἐπὶ τῷ ἡμετέρῳ σακελλάῳ καὶ βεστιαρίῳ¹⁾, οἰκογόμων τῶν εὐαγῶν οἴκων καὶ τῶν Πετρίων, τῶν ἐπὶ τῶν οἰκειακῶν καὶ τῶν ἐφόρων τῶν βασιλικῶν κουρατόρων²⁾, εἰδικῶν γηροτρόφων, τῶν ἐπὶ τοῦ θείου ἡμῶν ταμείου τοῦ φίσκου, κουρατόρων τοῦ οἴκου τῶν Ἐλευθέρων καὶ τῶν Μαργγάνων, οἰκιστικῶν καὶ τῶν ὑπ' αὐτοὺς πρωτονοταρίων, λογαριαστῶν, χαρτουλαρίων, βασιλικῶν νοταρίων καὶ νοταρίων, ἔτι δὲ δομεστίκων τῶν συολῶν, δουκῶν, κατεπάνω, στρατηγῶν καὶ τῶν ἀντιπροσωπούντων αὐτοῖς, ταξιαρχῶν, τουρμαρχῶν, χαρτουλαρίων τοῦ τε δρόμου καὶ τῶν θεμάτων, κομήτων τῆς κόρτης, δομεστίκων τῶν θεμάτων³⁾, δρουγγαροκομήτων, πρωτοκεντάρχων⁴⁾ προσελευσίμων καὶ λοιπῶν ταγματικῶν καὶ θεματικῶν ἀρχόντων, πρὸς τούτοις κριτῶν, ἐποπτῶν, στρατευτῶν, δρθωτῶν, ἀγαγραφέων, πρωτονοταρίων, συνωναρίων, ὥρειαρίων καὶ παντὸς ἑτέρου⁵⁾ δουλείαν τοῦ κοινοῦ μεταχειριζόμενου τοῦ μηδένας τῶν ἀπάντων ἐν οἰωδήτινι χρόνῳ καθ' οἰωδήτινα τρόπον ἀθετεῖν τε η̄ ἀνατρέπειν τῶν ἐνταῦθα παρὰ τῆς βασιλείας ἡμῶν διωρισμένων ἀχρι τοῦ ψιλῆς ἐπιγειρήσεως, ὡς βεβαίου καὶ ἀσφαλοῦς τυγχάνοντος τοῦ παρόντος ἡμῶν εὐσεβοῦς χρυσοβούλου λόγου γεγενημένου⁶⁾ κατὰ τὸν δικτώβριον⁷⁾ μῆνα τῆς τρισκαιδεκάτης ἴγδικτιῶνος ἐν ἔτει ἔξακισχιλιοστῷ πεντακοσιοστῷ δγδοηκοστῷ τρίτῳ, ἐν ῥῷ καὶ τῷ ἡμέτερον εὐσεβὲς καὶ θεοπρόβλητον ὑπεσημήνατο κράτος †.

† Μιχαὴλ ἐν Χριστῷ ὁρθόδοξος βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ρωμαίων ὁ Δούκας †.

II. 6587—1079, mense aprili, ind. II.

Imperator Nicephorus Botaniata confirmat iura et exemptiones possessionum Michaelis Attaliatae et donationem, quam fecit monasterio in urbe Constantinopoli et hospitio pauperum in civitate Rhaedesto ab eo institutis.

Τὸ ἵσον τοῦ χρυσοβούλου τοῦ βασιλέως κυροῦ Νικηφόρου τοῦ Βοτανειάτου τοῦ καταστρωθέντος εἰς τὸ σέχρετον τῶν οἰκειακῶν εἰς μῆνα

¹⁾ λογ. τῶν ἐπὶ τῆς ἡμετέρας σακελλῆς καὶ τοῦ βεστιαρίου S. ²⁾ κουρατορικῶν S. ³⁾ τῶν ἐν ἑτέροις S. ⁴⁾ πρωτοκεντάρχου S. ⁵⁾ ἑτέραν S. ⁶⁾ γενομένου S. ⁷⁾ Sathas scribit ἀπρόλιτον, in cod. legitur δικτώβριον, recte; error manifestus Sathae, cum

μάιον ἴνδικτιῶνος β' καὶ εἰς τὸ σέκρετον τῆς σακέλλης κατὰ τὴν
Οὐρανὸν μαῖου ἴνδικτιῶνος β' καὶ εἰς τὸ σέκρετον τοῦ μεγάλου σα-
κέλλαρίου κατὰ μῆνα μάιον ἴνδικτιῶνος β' καὶ εἰς τὸ σέκρετον τοῦ
οἰκονομίου τῆς δύσεως εἰς μῆνα μάιον ἴνδικτιῶνος β' καὶ εἰς τὸ σέ-
κρετον τοῦ γενικοῦ λογοθέτου κατὰ τὴν ιδ' μηνὸν μαῖου ἴνδικτιῶνος
β' καὶ εἰς τὸ σέκρετον τοῦ στρατιωτικοῦ λογοθέτου εἰς μῆνα μάιον ζ'
ἴνδικτιῶνος β'.

† Ἐν δόκματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἀγίου πνεύματος.
Νικηφόρος ἐν Χριστῷ ὁρθόδοξος βασιλεὺς καὶ¹⁾ αὐτοκράτωρ Ρωμαίων
δ. Βοτανειάτης †.

† Εἰ νομέα τῶν πρὸς ἀξίαν τὸν ἀληθῆ βασιλέα προστίχει γνωρίζεσθαι καὶ
διαιρέτην τῶν προσφόρων ἑκάστῳ γερῶν, λόγον δὲ καὶ τὸ περὶ τούτους εὐδόκιμον
τῷ μαγίστρῳ Μιχαὴλ καὶ κριτῇ τῷ Ἀππαλειάτῃ ἰδιαίτατον²⁾ ὠσανεί πως καθ-
έστηκε γνώρισμα, οὐκ ἀν εἴη δίκαιον, μὴ καὶ τοῦτο ἀναλογούστης τετυχηκέναι
τῆς χάριτος· εἰ γὰρ μὴ λόγοις ἐντεθραμμένος σεβάζοιτο ἄνθρωπος, παρευδοκιμη-
τέους: ἄρα τοὺς λόγους τιθέμεθα, λόγους δὲ μὴ τιθέμενοι περὶ πλείονος, οἱ τῆς
πολιτείας εἰσὶ τὸ κεφαλαιον, ἀλογίαι δήπου τῆς λογικῆς καταψηφιζόμεθα φύσεως,
ἄλλα μήποτε ἄρα τοσούτον ἀλογήσοιτό τις τοῦ καλοῦ, ὡς μὴ τοὺς λόγους εὐλόγως
τιμᾶν καὶ παρὰ τοῦτο δίκαιον ἀν εἴη καὶ νῦν παρὰ τῆς εὐσεβοῦς ἡμῶν βασιλείας
τὸν περὶ τούτου πονήσαντα καὶ τῶν πολλῶν τὸ πλέον ἀπενεγκάμενον, μὴ κατόπιν
τῶν ἡλπισμένων ἐλθεῖν, τῶν δ' αἰτηθέντων μᾶλλον τὸ πέρας εύρειν καὶ πλέον,
ὅτι καὶ θεοσεβείας σὺν ἐλάχιστον ἴνδαλμα τῷ παρόντι σκοπῷ παραπέτηγεν. ἀλλὰ
τὶς ὁ λόγος τοῦ προοιμίου; αὐτὸς ἐκεῖνο τὸ τῆς γραφῆς κατὰ πόδας παραστῆσει
σαφέστατα. ἔφθασεν ὁ προρρηθεὶς οὗτος μάγιστρος περὶ τὴν Θράκην καὶ τὴν
Μακεδονίαν ἀκινήτων ἐπικτήσεις ποιήσασθαι καὶ χρυσόβουλλον τοῦ προβεβασιλευ-
κότος κυροῦ Μιχαὴλ τοῦ Δουκὸς ἐπορίσατο ἐξουσσείαν³⁾ αὐτοῖς παντελῆ χαρι-
ζόμενον καὶ ἀπρόσβατον εἶναι πᾶσι κριταῖς τε καὶ πράκτορσι καὶ στρατευταῖς,
ὁρθωταῖς τε⁴⁾ καὶ ἐπόπταις, ἀναγραφεῦσι καὶ φορολόγοις οἰοισδήποτε καὶ τοῖς ὑπ'-
αὐτοὺς ἀπασ: τὴν ἐν τούτοις ἐγκελευόμενον προσβολὴν καὶ νομὴν καὶ αὔξησιν
πᾶσαν καὶ ὄρθωσιν τῶν κτημάτων τούτου ἀποτεμνόμενον, ὡς μόνα τελεῖν τὰ μέχρι

documentum jam martio mense ind. XIII. in σεκρέτῳ τοῦ γενικοῦ λογοθέτου registratum
sit. Editum est anno 1074, mense martio et april ianni sequentis 1075 autem in-
scriptum tabulariis in Urbe. ¹⁾ πιστὸς β. ὁρθόδοξος αὐτ. S. ²⁾ ἰδιαίτερως S.
³⁾ ἐξουσίαν S. ⁴⁾ τε deest S.

κατεί διὰ πάντας ἔτος ἀπὸ αὐτῶν εἰσκραττόμενα, εἶτε δημόσια τυχὴν εἴησαν, εἶτε καὶ
ἄλλα οἰαδῆσται τελέσματα, οὐ μὴν δὲ ἄλλα καὶ πᾶσαν ἄλλην ἐπήρειαν εἶτε ἐν
ριτάνωις, εἶτε ἐν ἀγραρεῖσι καὶ 1) παραγγαρεῖσι, εἶτε [ἐν] ἄλλαις αἰτίαις ταῖς ἐν
ἐκείνῳ ἀκαριθμημέναις δρῶντο, τέλεον ἐκ τούτων ἀποσοβοῦν καὶ ἀποτρεπόμενον, καὶ
εἴχε μὲν ἐκεῖνον τὸ ἴσχυρὸν καὶ τὴν χρηπίς προκαταβληθεῖσα κατὰ τὸ ἔννομον ἐπὶ²⁾
δισφαλεῦς εἴχεται ἐπιτεθέν αὐτῇ καὶ τὸ οἰκοδόμημα. ἐπεὶ δὲ δεῖ καὶ τῷ στερρῷ
πολλάκις τοῦ περείσωντος, οὐας αὐτὸν ἑαυτοῦ δυνατικώτερον γένηται, (καὶ τάφρον γάρ
τοῖς τείχεσιν ἔκτεινε περιβάλλομεν καὶ τείχει διπλῷ τὴν πόλιν περιζωνύμεν), καὶ
πρὸς ἀκριβεῖσιν οὐκ ἀσυνδρτητὸν τοῦ γενομένου²⁾, περιεσχεμένον τι τοῦτο καὶ ἀγ-
χίνους διαμάγιστρος βουλεύεται καὶ τὴν τῆς ἡμετέρας βασιλείας εὐσέβειαν εἰς
ἐπίκρισιν λαβεῖν βουλευσάμενος· ήδει γάρ, ὡς μέγα τι χαρίζεται πρὸς ἴσχυροτέραν
ροκήν φῆφος βασιλικὴ προσεκτικροῦσα τὸ γεγονός, καὶ γραφὴν παρὰ τοῦτο χρυσό-
βιουλλον ἔδαιτε, τὰς ἐννόμιας περιελθούσας τούτῳ ἀκινήτους κτήσεις ἐπικρατύνουσαν
καὶ τῆς δεσποτείας τούτῳ χαριζομένην. τὸ ἀστασίαστον, πρὸς δὲ καὶ τὴν προδια-
ληφθεῖσαν ἐξουσίαν τιθεμένην ἐνδύναμον. καὶ ἐπεὶ οὐδὲν ἀλογον εἶχεν, εἰ μὴ
καὶ μᾶλλον πλέον τὸ εὖλογον τὴν ἀξίωσις, τὸ κατὰ σκοπὸν εὑρηκε περατούμενον.
Θεοπίτει γάρ καὶ τὴν γαληνότης τοῦ χράτους ἡμῶν διὰ τοῦ παρόντος αὐτῆς εὐσεβοῦς
χρυσοβιουλλού λόγου, τὰ περὶ τὴν Θράκην καὶ τὴν Μακεδονίαν περιελθόντα τῷ
μαγίστρῳ ἐξ εὐλόγων τίτλων ἀκίνητα δικωτήποτε κατὰ τὸ ἀστασίαστον καὶ ἀμαχον
τούτῳ προσεῖναι αὐτὰ καὶ μή τινα ἐπηρεαστὴν καὶ κακόνουν ἐπὶ ταῦτα εἰσδύνεσθαι;³⁾
καὶ τὴν αὐτὸν τὸν μαγίστρον καὶ τὸ δικαίον μέρος αὐτοῦ, κληρονόμους τε καὶ δια-
δόχους καὶ παντοίους διακατόχους ἔχεται καὶ τὸ τῆς δεσποτείας ἔννομον δίκαιον
συνταράσσειν αὐτῷ, ἐπὶ τε τοῖς περιελθούσιν αὐτῷ ἀπὸ δημοσιακῶν πράσεων καὶ
βασιλικῶν δωρεῶν, ἐπὶ τε τοῖς ἐξ ιδιωτικῶν συναλλαγμάτων καλῇ πίστει ἐπι-
κτηθεῖσι τούτῳ καὶ προφέσει ὑπερτίμων τὴν καινοφανῶν ἑτέρων εἰσπράξεων τὴν ὄχλη-
σεων διακυκλῶν αὐτὸν καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ καὶ ζημίας τισὶ περιβάλλειν καὶ περι-
αλγύνειν τὰ κατ' αὐτόν· πόρρω γάρ τοῦδε καὶ τῶν διαφερόντων ἀκινήτων αὐτῷ
ἀποτρεχέτω πᾶσα τοιεύση καὶ ἄλλοια ἐπήρεια καὶ πᾶς ἀδικος καὶ πλεονέκτης
ἐκ τούτων ἀπεληλάσθω· βούλεται γάρ τὴν εὐσεβὴς ἡμῶν βασιλεία ἀμαχον ἔχειν
αὐτὸν. τὴν ἔννομον δεσποτείαν καὶ ἀσυζήτητον καὶ ἀνέγκλητον ἐκ πάσης αἰτίας
καὶ τρόπου καὶ ἀφορμῆς καὶ προσέτι καὶ πάσης ἐπηρείας ἀμέθεκτον, καθὼς ἄρα
τούτο καὶ τὴν προπορισθεῖσα τῷ μαγίστρῳ χρυσόβιουλλος γραφὴ δίδωσι, τὴν καὶ
γαληνότης τοῦ χράτους ἡμῶν ἐπισφραγίζει καὶ ἐπικυροῖ καὶ ἴσχυροτέρων διὰ τῆς

1) τὶ S.

2) τὸ γενόμενον cod. et S.

3) εἰσδύνεσθαι S.

νῦν ἐπιχρίσεως τίθησιν. ἐπεὶ δὲ¹⁾ οὐ λόγοι μόνον τὸ σπουδαῖόμενον τῷ μαγίστρῳ γεγόνασιν, οὐδὲ τοῖς ὡδεῖς μόνοις τὴν δλητήν δροπῆν ἔχαρισατο, εἰσήνεγκε δέ που καὶ τῇ τῆς ψυχῆς καταστάσει οὐ φαύλην ταύτην, οὐδ' ἀγεννῆ τὴν προμήθειαν· ἦδει γάρ καὶ μᾶλα καλῶς, ὡς τὰ τῆδε μὲν ἀπαντα παραρρεῖ καὶ εἰς γῆν τὰ τῆς γῆς συμπεραίνεται, μόνα δ' ἔκεινα προσπαραμένει, οὐα τῇ ψυχῇ περιποιεῖν δεδύνηται λυσιτέλειαν, τὰ καθ' ἑαυτὸν μερίζει ἐπιβολώτατα· τὴν γάρ διαφέρουσαν τούτῳ οἰκίαν περὶ ταύτην τὴν Μεγαλόπολιν, ήτις ἀπὸ τῆς πρωτοσπαθαρίας ἔκεινης Ἀναστασίου, τῆς τούτου γυναικαδέλφης, κατὰ πρᾶσιν ἐπ' αὐτὸν διαβέβηκεν, ἀνάθημα φέρων τῷ θεῷ καθιέρωσε, φροντιστήριον δεῖξας αὐτὴν ἀνδρῶν εὐλαβῶν, οὐ καὶ τὸν ἐντὸς τοῦ κάστρου τῆς 'Ραιδεστοῦ παρ' αὐτοῦ δεσποζόμενον οἶκον εἰς πτωχοτροφεῖον κατασκευάσας κατὰ τελείαν ἐπίδοσιν ἤνωσεν, ὡς εἶναι ἄμφω ταῦτα συμπλεγμένα καὶ ἀλληλουχούμενα καὶ εἰς ἐν τῷ τοῦ πνεύματος συνδέσμῳ συγκείμενα. καὶ ἐπεὶ²⁾ τῷ τοιούτῳ φιλοθέῳ σκοπῷ ὅλην εἰς αὐτοτελές ἀπότελεσμα οὐσαρίζων ὁ μάγιστρος ἀγροτικάς τε καὶ πολιτικὰς ἐπικτήσεις ἀποτελόμενος καὶ τῇ παρ' αὐτοῦ συστάσῃ μονῇ καὶ τῷ πτωχοτροφείῳ ἀφιέρωσε, καὶ οὐ τοῦτο μόνον, ἀλλὰ καὶ διαταγὴν πεποίηκεν ἔγγραφον, ἐν οὐ τὰ καθ' ἑκαστον, δπως δέοι ταῦτα οἰκονομεῖσθαι καὶ διὰ τίνων σαφέστερον παρεστήσατο, τὰς δὲ περιτροπὰς τῶν πραγμάτων καὶ τὰς ἀλλοτε ἀλλως ἔχούσας μεταπτώσεις διευλαβούμενος οὐκ ἐν ἀσαλεύτῳ ἔμενε λογισμῷ, ἀλλ' ἐνίστε τούτῳ τῆς ψυχῆς τὸ λογιζόμενον ἐδειλαίνετο καὶ παρὰ τοῦτο τῇ τοῦ κράτους ἡμῶν προσεληλυθώς γαληνότητι τὸ ἀσφαλές ἐζήτησε, τῷ θεοφιλεῖ τῷδε προσπεριγενέσθαι σπουδάσματι, η εὐσεβής ἡμῶν βασιλεία συμμερίτις ἐθέλουσα γίνεσθαι τοῦ καλοῦ, οὐκ εἰς ἀναβολὰς οὐλής τοῦ τέλους, οὐδ' εἰς ὑπέρθεσιν, ἀλλ' εὐθὺς δ τε³⁾ μάγιστρος ἥτησατο καὶ ἦδε τὸ αἰτηθὲν φιλοθέως ἐπέρανε, θεωπίζουσα καὶ διορίζομένη διὰ τοῦ παρέντος αὐτῆς εὐσεβούς χρυσοβούλλου λόγου, τὸ παρὰ τοῦ μαγίστρου δομηθὲν νεοσύστατον φροντιστήριον ἐπ' ὄνόματι τοῦ μεγάλου θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Πανοικτίρμονος καὶ τὸ προσενωθὲν τούτῳ πτωχοτροφείον τὸ ἐν τῇ 'Ραιδεστῷ, πρὸς δὲ καὶ τὰ τούτοις ἀνήκοντα κατὰ τὴν τούτου διαταργὴν μόνῳ τῷ χωρίῳ ἡμῶν καὶ θεῷ ἀνακείσθαι, ω καὶ παρὰ τοῦ μαγίστρου προσκαθιέρωνται καὶ μήτε παρὰ βασιλικῆς τινος ἔξουσίας η σεκρετικῆς ἐπιφορᾶς, μήτε ἀρχιερατικῆς προεδρίας, ἀλλὰ μηδὲ δυγαστευόντων τινῶν ἔξουσίας η τύχης τινὸς ἀντιμεθέλκεσθαι ιδιωτικῆς, πάντων δὲ τῶν ἀλλων ἀποξενοῦσθαι αὐτὰ καὶ ὡς ἐν ἀσύλοις ταμείοις μόνῳ τῷ τοῦ ἐνυποστάτου θεοῦ καὶ πατρὸς λόγῳ πεφυλάχθαι τε καὶ εἰς τὸ ἀεὶ ἀποκεκλη-

1) ἐπειδὴ δὲ S.

2) ἐπειδὴ S.

3) ὅτε [ό] S.

ρῶσθαι, τῶν ἄλλων εἰδέναι ὄφειλόντων ἀπάντων, ὡς εἴ τις τὰ εὐλόγως καθοσιώ-
θέντα καὶ γεροὶ μόναις παρατεθέντα θεοῦ κατὰ πολλὴν ἔχειθεν ἀπόνοιαν ἀπο-
συλησαι πειράσεται, Ἱεροσυλίας ἀντικρυς οὗτος ἀλώσεται καὶ τὸ ἔχειθεν ἔνδικον
οὐκ ἐκφεύξεται ἀνταπόδομα· εἰ γὰρ καὶ δραγενεῖς ἀδικοῦντες καὶ πολλάκις
σφαλλόμενοι μέτρια τὴν κατόπιν δίκην δλιγάκις διολισθαίνομεν, ὅπου θεὸς αὐτὸς
ἔστι τὸ ἀτιμαζόμενον¹⁾ καὶ πρὸς αὐτὸν ἔχεινον ἀντικρυς διαβαίνει τὸ τῆς γνώμης
κακόνθες, τίνα δήπου εἰκὸς η̄ πολλαν ἐπαιωρουμένην ἐλπίζειν τὴν τιμωρίαν; ἀλλ'
οὐκ οἶμαι ἀνποτε ἐπὶ τοσοῦτον ἐλθεῖν ἀπονοίας τινά, οὐδὲ εἰς ἐσχάτην ἐλᾶσαι
παραπληξίαν. πλὴν καν εἴ τινες Ἰσως εἶν καὶ πρὸς κακίαν ἔνδον δργῷ τούτοις
η̄ ψυχῇ, πλλα καὶ γε τὸν παρόντα χρυσόβουλον λόγον εἰς ἐπιτείχισμα αὐτῷ ἐκτι-
θέμεθα, δι' οὐ πάσῃ μὲν βασιλικῇ ἐξουσίᾳ καὶ σεκρετικῇ προσβολῇ καὶ πατρι-
αρχικῇ τάξει καὶ ἄλλῃ ἀρχιερατικῇ, πρὸς δὲ καὶ τῇ τῶν ὑπερεχόντων αὐθεντίᾳ
η̄ καὶ τῶν ἀλαχιστοτέρων Ἰσως τῇ οὐθενείᾳ τὸ ἐπὶ ταῦτα εἰσδύεσθαι παντελῶς
ἀποπάύσμεν· ἀδικον γὰρ ἐπὶ τὰ πάντη τούτων ἀλλότρια καὶ μόνῳ θεῷ ἀνακεί-
μενα μηδὲν ἄλλο η̄ τὸ βούλεσθαι δίκαιον ἔχοντας εἰσδύγειν καὶ μὴ καλῶς παρεισ-
φθείρεσθαι, μόνα δὲ τῷ πανοικτίρμονι θεῷ προσδικάζομεν²⁾ καὶ τῆς αὐτοῦ μερίδος
εἶναι ταῦτα διαταττόμεθα, πάντων τῶν τῷ μαγίστρῳ εὐσεβῶς ἐπὶ τούτοις διατε-
ταγμένων, ὡς αὐτῷ τε ἔδοξε καὶ ἐν ἐγγράφῳ τούτου διαταγῇ περιεῖληπται, εἶναι
τε εἰς τὸ ἔτης καὶ σίκονομεῖσθαι ὄφειλόντων, δι' ὃν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ δισύπατος Θεό-
δωρος καὶ βασιλικὸς νοτάριος, τὴν ἐπιτήρησιν τῶν τοιούτων εὐσεβῶν ἀναστημάτων
καὶ διοίκησιν κατὰ τὸ τοῦ εἰρημένου κτήτορος τυπικὸν ἐπιτέτραπται καὶ οἱ ἔξ
δισφύος ἔκείνου γεννώμενοι καὶ καθεῖταις η̄ τούτων διαδοχή, μέχρις ἂν διαρκοίη τὸ
γένος αὐτοῦ, τούτου δὲ παρερχόμενου τὸ αὐτεξούσιον καὶ αὐτοδέσποτον προσεῖναι
τῇ μονῇ καὶ τῷ πτωχοτροφείῳ καὶ ὑφ' ἥγεμόνι θεῷ καὶ προνοητῇ τὴν πᾶσαν διεξ-
άγειν πρόνοιαν καὶ διοίκησιν πάσης ἐφορείας ανθρωπίνης καὶ ἐπηρείας ἔχειθεν ἐξ
αὐτῶν ἀποτρεπομένης, ἔξουσσευθήσονται δὲ καὶ τὰ τούτοις προσόντα πάντα ἀκίνητα
μετὰ καὶ τῶν λοιπῶν τοῦ μαγίστρου κτημάτων, καθὼς κατωτέρω πρὸς ὄνομα
δηλωθήσονται, ἀπό τε κριτῶν, πρωτόρων, στρατευτῶν, ὄρθωτῶν, ἐποπτῶν, ἀναγρα-
φέων, φορολόγων καὶ τῶν ὑπ' αὐτοὺς ἀπάντων μετὰ τῶν ἐν αὐτοῖς προσκαθημένων
ἐνοίκων καὶ παρσίκων καὶ πάστος ἐπηρείας καὶ προσθήκης δημοσίου, κανισκείου³⁾
τε καὶ ἀντικανίσκου ἀνώτερα διατηρηθήσονται, ὡς μηδὲ πάροδον ἐν τούτοις εἶναι
τινὶ τῶν ἀπάντων· πρὸς γὰρ τῷ τούτοις ἀπασιν ἀπὸ τοῦ παρόντος κατὰ τὸ διηγεῖται

¹⁾ Corrigendum videtur: ὁ ἀτιμαζόμενος ²⁾ προδικάζομεν S. ³⁾ κανισκείου τοῦ ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

τηρεῖσθαι δλως ἀνέπαφα καὶ τῶν ἄλλων δλων καθιστεργήσουσι τέλεον καὶ πάστης ἀπολαύσουσιν ἐλευθερίας καὶ ἀνέσεως, καν εἰς ἐπαύξησιν ὅτι πλείστην τῷ χρόνῳ ἐπιδοῖεν, νέῳ δὲ καὶ κανοφανεῖ βάρει τελέσματος η ἐπηρείας καὶ καινοτομίας η μικρᾶς η μείζονος οὐδαμῶς καθικοβληθῆσονται, καὶ πρός γε φοσσάτου διελεύσεως καὶ βεστιαριτῶν καὶ μανδατόρων καὶ λοιπῶν βασιλικῶν ἀνθρωπῶν τὴν οἰανθῆτο δουλείαν ἐν τοῖς εἰρημένοις θέμασι μετερχομένων η καὶ κατὰ πάροδον διερχομένων ὑπεράνω ἔσονται καὶ ἀγγαρείᾳ καὶ ¹⁾ παραγγαρείᾳ παρά τινος τῶν τοιούτων σὺ καθικαγθῆσονται τῶν δικασταῖς η πράκτορειν η τοῖς ἀνωθεν ήριθμημένοις διδομένων, ἀλλ' οὕτω διαμενοῦσι ταῦτα ἐν ἀταραξίᾳ πάσῃ καὶ ἀδείᾳ καὶ πάντα φόρον ἐπηρεαστικὸν καὶ κίνδυνον ἀπορραπίσουσι καὶ ἀποδιαπομπήσουσι πόρρω ποι ἀφ' ἑαυτῶν, ὡς ἐν ἀκαμάντῳ πάντοθεν λιμένι δοκεῖν ἐνορμίζεσθαι καὶ μηδαμόθεν ζάληγη η διατεισμὸν καὶ βλάβην τινὰ προσδοκῶν η ὑπερτίμου δόσιν. καὶ ἵνα συνεκτικοτέρῳ λόγῳ η τῶν λεγομένων δύναμις περιληφθείη, ὡς τινὶ μεγάλῳ καὶ ἀναλώτῳ πάντοθεν διχυρώματι τῇ γρυποβούλλῳ ταύτῃ δι' αἰῶνος συντηρούμενᾳ ὑφῇ τὰ τοῦ εἰρημένου μαγίστρου καὶ κριτοῦ τοῦ βῆλου καὶ τῶν εἰρημένων εὐαγῶν οἷκων ἀπαντα, καθ' ὃν ἐρρήθη τρόπον ἔσονται, πάντα τὸν εἴτε ἐπιχειρήσοντα, εἴτε μὴν καὶ προσδοκώμενον ἐπηρεάσαι τούτοις, ὡς εἰς μακρὰν ἀποκέμφονται²⁾ καὶ καθάπερ ἐκ περιωπῆς ὑψηλοτάτης ἀκροβολισμῷ κατὰ παντὸς τοιούτου γρήσονται καὶ τῆς ἐκ τούτου βλάβης καὶ ζημίας ὑπερκείσονται καὶ καθαρῶς ἀπαλλαγήσονται, ἔχοντες τούτης τούτου βλάβης καὶ ζημίας ὑπερκείσονται καὶ καθαρῶς ἀπαλλαγήσονται, δὲ καὶ ἀπὸ μιτάτων³⁾ ἀρχόντων ταγματικῶν η θεματικῶν, ἔτι τε 'Ρῶς, Βαράγγων η Κουλπίγων η Φράγγων η Βουλγάρων η Σαρακηγῶν καὶ ἄλλων τινῶν ἀντιμιτατικῶν ἀπλήκτων καὶ τῆς ὑπὲρ τῶν ἀπλήκτων χορηγίας μεσαπλήκτων, κριτῶν, ἀπαιτητῶν, ἀρχηγετῶν καὶ λοιπῶν ἀπάγτων, ἐπιθέσεως μονοπροσώπου, δόσεως κανισκίων η ἀντικανίσκων⁴⁾ παλαιῶν τε καὶ τῶν μετὰ ταῦτα ἴσως μελλόντων τεθῆναι, σιταρκήσεως κάστρων, ἀγορᾶς μουλαρίων, μεσομουλαρίων, βιρδωνίων, μεσοβορδωνίων, ἵππων, παρίππων⁵⁾, δνοχηλωνίων, δνοθηλειῶν, φορβάδων, βιοῶν ἐργατικῶν καὶ ἀγελαίων, χοίρων, προβάτων, αἰγῶν, ἀγελαδίων, βουβαλίων, κυνῶν λαγωνικῶν καὶ λοιπῶν τετραπόδων ζώων, παροχῆς γεννημάτων ἐξ ἀγορᾶς γεγενημένων⁶⁾ η ἄλλης αἵτίας, ἐνοχῆς τοῦ δρόμου, οίκομοδίου, κωμοδρομίκων⁷⁾, προσοδίων ἀερικῶν⁸⁾, συκωνῆς, στρατείας, καπνικοῦ, καστροκτισίας, δόστρωσίας, γεφυρώσεως⁹⁾, ταξιατιῶνος, ματζουκατιῶνος, παροχῆς χρειῶν τῶν

¹⁾ η S.²⁾ ἀποκέμφονται S.³⁾ μιτάτου S.⁴⁾ κανισκίου η ἀντικανίσκου S.⁵⁾ παρίππων S.⁶⁾ γεγενημένης S.⁷⁾ κωμοδρομίας S.⁸⁾ ἀερικοῦ S.⁹⁾ γεφυ-

ρωσίας S.

χορηγουμένων δικαιοσταῖς ή πράκτοροις ή ἑτέροις ἀρχουσιν, εἶτε πρέσβεσιν ἔθιμων διερχομένων, εἶτε καὶ στρατῷ τινι, ἐκβολῆς χορτασμάτων, διατροφῆς πρωτοχειτάρχων ή προσελευσίμων¹⁾ βασιλικῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τίνας ἀποστελλομένων δουλείας, ἐκβολῆς γεννημάτων ή καταβιβασμοῦ οἴνου, χρεῶν καὶ παντοίων εἰδῶν, ἔξοπλίσεως πλωτίμων, κονταράτων, τοξιτῶν ή καὶ ἵπποτοξιτῶν, ἔξωνήσεως σίτου, χριθῆς, βρωμάτων²⁾, ἐλαίου, δσπρίων καὶ παντοίων σκερμάτων, κοπῆς καὶ καταβιβασμοῦ οἰασδήτινες ἕυλης ή μετακομιδῆς κωπίων ή ἑτέρου εἰδούς, ἐκβολῆς μαλαράτων³⁾, τοξιτῶν, ἔξοπλίσεως στρατιωτῶν, ἀρχόντων⁴⁾ καβαλλαρικῶν καὶ πεζῶν, καθισμάτων τῶν ἐν ὑπεροχῇ ἀρχόντων, δουκῶν, κατεπάνω, στρατηγῶν, χριτῶν καὶ λοιπῶν ἀπαιτητῶν, φοσσάτων διατροφῆς καὶ ἀπλήκτων ἐπὶ πόλεμον ἀπιόντων ή ὑποστρεφόντων, βεστιαριτῶν, μανδατόρων τοῦ δρόμου πρέσβεις ἀγόντων ή ἔξοριστους ή κατά τινα ἄλλην χρείαν διερχομένων, τοκοτηρητῶν, τουρμαρχῶν, μεραρχῶν καὶ παντὸς ἑτέρου δημοσιακῶν πραγμάτων ἔρευναν ἐπιτετραμμένου, ἀγραρείας, παραγγαρείας καὶ λοιπῆς ἀπάστις ἐπηρείας λαληθείσης ή παρασιωπήθείσης, νῦν τε οὖσης καὶ ἐς βοτερον ἐπινοηθησομένης. ἐπειδὴ τῷ τοιούτῳ εὐαγγεῖ φροντιστηρίῳ ὁ προρρηθεὶς μάγιστρος καὶ δωρεὰν σολεμνίου κατὰ φύλοτιμίαν προσκυρωθῆναι παρὰ τῆς ἡμῶν ἔξητησε γαληνότητος, μηδὲ ἐγταῦθα φαντάσαι τούτῳ τὴν αἵτησιν εὐδοκήσασα ή τῆς ἡμετέρας βασιλείας εὐσέβεια, διορίζεται δίδοσθαι τῇ τοιαύτῃ μονῇ ἐν τῷ καιρῷ τῆς ῥόγας τῶν σπαθιζροκανδιδάτων λάγῳ σολεμνίου νομίσματα δώδεκα, ἀ δὴ καὶ λήψεται νῦν τε καὶ εἰς τὸ ἔητος ἀνεγκρατήτως τε καὶ ἀγυστερήτως καὶ παρ' οὐδενὸς τῶν ἀπάντων ή παντελῇ περιαίρεσιν τούτων ή μερικὴν ἀπομείωσιν ὑποστήσεται. διὸ παρεγγυώμεθα καὶ πάντας ἔξασφαλιζόμεθα, ἀπό τε τῶν κατὰ καιρὸν σακελλαρίων, γενικῶν καὶ στρατιωτικῶν λογοθετῶν τῶν ἐπὶ τῆς ἡμετέρας σακέλλης καὶ τοῦ βεστιαρίου, οἰκονόμων τῶν εὐαγῶν οἰκων⁵⁾ τῶν ἐπὶ τῶν οἰκειακῶν καὶ τῶν ἐφόρων τῶν βασιλικῶν κουρατόρων, οἰκονόμων⁶⁾ τῶν Πετρίων, εἰδικῶν γηροτρόφων τῶν ἐπὶ τοῦ θείου ἡμῶν ταμείου τοῦ φίσκου, κουρατόρων τοῦ οἴκου τῶν Ἐλευθέρων καὶ τῶν Μαγγάνων, οἰκιστικῶν καὶ τῶν ὑπότορων τοῦ οἴκου τῶν Ταξιαρχῶν, λογαριαστῶν, χαρτουλαρίων, βασιλικῶν νοταρίων καὶ νοταρίων, ἔτι δὲ δομεστίκων τῶν σχολῶν, δουκῶν, κατεπάνω, στρατηγῶν καὶ τῶν ἀντιπροσωπούντων σύτοις, ταξιαρχῶν, τουρμαρχῶν, μεραρχῶν, χαρτουλαρίων τοῦ τε δρόμου προσωπούντων σύτοις, ταξιαρχῶν, τουρμαρχῶν, μεραρχῶν, χαρτουλαρίων τοῦ τε δρόμου καὶ τῶν θεμάτων, κομήτων τῆς κόρτης, δομεστίκων τῶν θεμάτων, δρουγγαροχομήτων, πρωτοχειτάρχων, προσελευσίμων καὶ λοιπῶν ταγματικῶν καὶ θεματικῶν μήτων, πρωτοχειτάρχων, προσελευσίμων καὶ λοιπῶν ταγματικῶν καὶ θεματικῶν μήτων, πρώτους τούτοις χριτῶν, ἐποπτῶν, στρατευτῶν, ὄρθιων, ἀναγραφέων, πρωτοχρόντων, πρὸς τούτοις χριτῶν, ἐποπτῶν, στρατευτῶν, ὄρθιων, ἀναγραφέων, πρωτο-

¹⁾ πρωτοχειτάρχου ή προσελευσίμου S. ²⁾ βρώμης S. ³⁾ καλαρτίων S.

⁴⁾ ἀρχοντικῶν S. ⁵⁾ deest S. ⁶⁾ κουρατορικῶν οἰκημάτων S.

νοταρίων, συνωνυμένων, ὡρειαρίων καὶ παντὸς ἑτέρου δουλείαν τοῦ κοινοῦ μεταχειριζομένου¹⁾ τοῦ μηδένα τῶν ἀπάντων ἐν οἰωδήτιν;²⁾ χρόνῳ καθ' οίονδήτιν τρόπον ἀθετεῖν τι;³⁾ ή ἀνατρέπειν τῶν ἐνταῦθα παρὰ τῆς βασιλείας ἡμῶν⁴⁾ διωρισμένων ἄγρι καὶ ψιλῆς ἐπιχειρήσεως ή προσθήκης, δη [λαβὴ]⁵⁾ ή αὔξησιν ή δρυκωστιν ἐπάγειν τοῖς δηλωθεῖσι χτήμασι κατά τινα τρόπον ή ἀφορμὴν τὸ σύνολον ή γάριν ὑπερτίμων ἐνοχλεῖν καὶ διαισθεῖν αὐτόν, ὡς βεβαίου καὶ ἀσφαλοῦς τυγχάνοντος τοῦ παρόντος ἡμῶν εὑσεβοῦς χρυσοβόύλου σιγιλλίου, γεγενημένου κατὰ τὸν ἀπρίλλιον μῆνα τῆς δευτέρας ἵνδικτιῶνος ἐν ἔτει τῷ ,εφπέ'', ἐν ᾧ καὶ τὸ ἡμέτερον εὐσεβὲς καὶ θεοπρόβλητον ὑπεσημήνατο κράτος †.

† Νικηφόρος ἐν Χριστῷ δρυδόδοξος βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Τρωμαίων δ Βοτανειάτης †.

Τὰ μέντοι μελλοντα ἔξχουσσενεσθαι εἰσὶ ταῦτα· δὲ ἐν 'Ραιδεστῷ οἶκός· τὰ ἐγκικιά, ἥγουν [ἥ] αὐλὴ τοῦ Μεταξᾶ σὺν τοῖς οἰκήμασι⁶⁾ τοῦ χεντάρχου τοῦ Ἀχρολύκη σὺν τοῖς τῆς ἀναλλαγῆς τοῦ Ποιητοῦ τοῦ Καμαρώτη⁷⁾· τὰ τοῦ Αἰγιαλοῦ καὶ [τὰ] λοτπά· προσέτι τοῦ Σελοκάκα σὺν τῷ μικρῷ χώρῳ καὶ τοῦ Βανδαρόρου· προσέτι τὰ Βουβάλη ήτοι τοῦ Λιβός· προσέτι τὸ μονοκέλλιον· προσέτι τοῦ Κούκου· προσέτι τοῦ Συμεωνίου· προσέτι αἱ Τζαγνίσται· προσέτι ή 'Αγία 'Ελένη ήτοι ή 'Ανω Σιλιού κώμη σὺν τοῖς Θλαμίοις· προσέτι ή Λεύκη τῶν Ἀρμενίων· προσέτι τὰ Φλετρά σὺν τῷ ἀγιάσματι· τὰ, ἐν τῇ Σηλυβρίᾳ οἰκήματα σὺν τῇ . . . προσέπι καὶ τὰ ἐν τῷ Μεσοκώμῳ προσέπεια.

Extant in codice metochii Sancti Sepulcri in urbe Constantinopoli in calce typici hospitii pauperum, de quo vide praeformationem. Edidit etiam C. Sathas: Μεσαιωνική Βιβλιοθήκη I. p. 53.

¹⁾ μεταχειριζομένων S. ²⁾ οἰωδήποτε S. ³⁾ τι deest S. ⁴⁾ μου S. ⁵⁾ ή προσθήκην δημόσιον S. ⁶⁾ σὺν τῶν οἰκημάτων S. ⁷⁾ Καμαρώτη S.

VI.

Acta monasterii Sancti Lucae Steriotae in Phocide.

I. 719—1611, mense majo, ind. IX.

Patriarcha Neophytus II. declarat monasterium S. Lucae Steriotae esse stauropeicum confirmatque ejus possessiones.

† Νεόφυτος ἐλέω Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Φωνής, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης †.

† Οὐ μόνον ἀξιόν ἔστιν ἐπικυροῦν καὶ φυλάσσειν τὰ παλαιὰ χρυσόβουλλα τῶν αὐτοδίμων ἡμῶν βασιλέων καὶ μακαρίων πατριαρχῶν σιγιλλιώδη γράμματα, ὁμοίως καὶ τὰς κρίσεις καὶ ἀποφάσεις τὰς γενομένας ἐν τισι τόποις καὶ μοναστηρίοις καὶ τῶν δρίων αὐτοῖς, ὅρθως δηλαδὴ καὶ ἐπὶ θεμελίῳ τῶν τοιούτων βασιλικῶν καὶ πατριαρχικῶν χρυσοβούλλων τε καὶ σιγιλλίων γραμμάτων, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀθετοῦντας καὶ παραβαίνοντας τὰ τοιαῦτα ἀναντίρρητα ἀποφασιστικὰ γράμματα καὶ θεσπίσματα τὰ πᾶσαν ἀμφισβήτησιν καὶ κρίσιν τέμνοντα δίκαιον ἔστιν ἐκκλησιαστικῇ καθυποβάλλειν παιδείᾳ. ἐπεὶ οὖν τοιαῦτα γράμματα τελείως ἀποφασιστικὰ προσεκομίσθησαν καὶ ἐνεφανίσθησαν τῇ ἡμῶν μετριότητι μεγαλοπρεπῶς διωρούμενα καὶ εὐεργετοῦντα τῇ σεβασμίᾳ θείᾳ καὶ Ἱερᾷ βασιλικῇ καὶ πατριαρχικῇ μονῇ τοῦ δούλου καὶ Θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Λουκᾶ τοῦ ἐπικεκλημένου Στηριώτου τοῦ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Διαυλείας καὶ Ταλαντίου καὶ τιμήσαντα ταύτην πάσῃ ἐλευθερίᾳ καὶ παντελεῖ ἀσυδοσίᾳ καὶ αὐτονομίᾳ καὶ αὐτοδεσποτείᾳ καὶ ἐν τοῖς δρίοις καὶ μετοχίοις καὶ ἑξωχλησίοις καὶ τοῖς λοιποῖς καθίσμασί τε καὶ ἐνοριακοῖς παντοῖοις μελίοις, ἀπέρ εἰσὶ ταῦτα πρῶτον μὲν ὁ ἄγιος Θεόδωρος, ἡ Παναγία μου ἡ Καλαμιώτισσα¹), τὸ μετόχιον εἰς τὸν Αἴγιαλόν, ὁ ἄγιος Νικόλαος ἐν Σπήρτοις μέγρι τοῦ Ἀσπρου Ὁστητίου καὶ τοῦ ἄγιου Γεωργίου εἰς τὸ Περιβόλιον, ἔπειτα δὲ τὸ ἀλώνιον εἰς τὴν Σκλιβινήτζαν, ὁ ἄγιος Ἡλίας, τὰ Ζευγνά, ἐν οἷς ὑπάρχει ὁ ἄγιος Ἀθανάσιος καὶ ἡ βρύσις· μετὰ ταῦτα ἐν τοῖς κάτω μέρεσιν ὁ βασιλικὸς μύλος, ἡ Ἀλογοπατημαία εἰς τὴν Σθενήν, ὁ ἄγιος Παντελεήμων, ὁ ἄγιος Ἡλίας, τὸ Τρύπιον Λιθάρι, ὁ σχοῖνος, τὸ Μακρὸν Λιθάρι, τὸ Μαύρο Λιθάρι, τὸ Ἀνατολικόν, ἡ Παναγία ἡ Πάνιτζα

¹⁾ Orig. Καλαμιώτησα.

μέγρε τοῦ Κέρκυρας τῆς Ἀγίας, ὁ ἅγιος Ιωάννης, ἡ Μάτικενα, ἡ Ηπειρώτική Μεραλίτια, ὁ ἅγιος Νικόλαος εἰς τὴν Κρυπτία, ἡ Ηπειρώτική τοῦ Μύρου, ὁ ἅγιος Νικόλαος τῆς Συκῆτος, τὸ Καρυδάκι, ἡ Σάρρα καὶ εἰς τοῦ Μουζούκα, ἡ Ηπειρώτική εἰς τὰ Βλιζενά, ὁ ἅγιος Κωνσταντῖνος, ὁ ἅγιος Ιωάννης ὁ Χρυσόστομος εἰς τὰς Ἐλαίας, καὶ ἔστιν ἀλλαὶ ἐμπεριέχονται· ἵνα δὲ πρὸς τούτοις καὶ ἔτερα ὑποστατεῖν. οἰκήματα, ἀμπέλια, κήπους, γωναριαίους τόπους, περικλεισθέντας πάντας ἄριστας. καὶ ἐδεήθησαν οἱ ἐν αὐτῇ τῇ σεβασμίᾳ μονῇ ἐνασκεύμενοι καὶ προσέτι καὶ ἡμετέρου πατριαρχικοῦ σιγιλλιῶδευς γράμματος ἐπιτυγχάνεις βεβαίωσιν τῶν τοιούτων καὶ εἰς παντελῇ ἀνενογλησίᾳ καὶ ασφάλειᾳ καὶ εἰς ἀνακακισμὸν τῶν παλαιγενῶν γρυπούλων τε καὶ πατριαρχικῶν γραμμάτων, ὃν εἴπομεν. τούτου γάρτοι καὶ ἡ μετρόποτος ἥμιλη ἀποδεξαμένη τὴν αἵτησιν αὐτῶν εὔλογην εἶσαν καὶ φίλοις [λόγοις] καὶ [δικαίοις] εὐεργέτει καὶ ἐπιχορηγεῖ [αὐτοῖς] συγιλλιωθεῖς αὐτῇ τοι γράμματα γράμματα κοινῇ συνοδεύει, παρόντος καὶ τοῦ ἀγιωτάτου πατριαρχοῦ Ιεροσολύμων, κυροῦ Ηεροφάνους, τοῦ ἐν ἀγίῳ πνεύματι ποθεινοτάτου ἀδελφοῦ καὶ συλλειτουργοῦ ἥμιλη, δι' οὗτορες ἐπικυρωύσας καὶ ἐπιβεβαιούσας τὰ προγεγονότα γράμματα γρυπούλων τε καὶ πατριαρχικὰ ἐν ἀγίῳ παρακελεύεται πνεύματι, εἶναι καὶ εὔρισκεθεὶ τὴν εἰρημένην σεβασμὸν μονῇ βασιλικὴν καὶ πατριαρχικὴν τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἥμιλην Λουκᾶ τοῦ Στερνώτου σὺν τοῖς μετογίσις αὐτῇ καὶ τοῖς ὄριοις τοῖς τε νῦν εῖσι καὶ τοῖς μετέπειτα ἐσομένοις καὶ μετὰ πάντων τῶν πρωτομάρτων καὶ ἀγιάτων καὶ αὐτοκατητῶν αὐτόνομοι καὶ αὐτοδέσποτον, ἀδελφῶν καὶ ἀκαταπάτητον καὶ ὅλως ἀνεπηρέαστον καὶ ἀνενόγλητον ἐκ παντὸς προσώπου, διοικουμένην καὶ διεξαγοράνην παρὰ τῶν ἐνασκευμένων ἐν αὐτῇ Ιερομονάχοις καὶ μοναχοῖς, τῶν τε γῆς ἔγαπων καὶ τῶν ἐσομένων μετὰ τούτων διεδέχονται αὐτῶν, τηρεῖσθαι δὲ τὴν ἐλευθερίαν ταύτης ἐστὶ καὶ εἰς τὸ διηγεικές, ἕως οὐ δὲ ἡλιαστέορδή, μηδενὸς προσώπου σύτε ιερωμένου εῖτε λαϊκοῦ τοῦ κατὰ τόπον ἀρχιερέως τολμήσοντος διέποτε ἐπηρεάσαι τὴν ἐνογγλητοι ταύτην μονῇ τῇ τὰ μετόγια αὐτῇ καὶ απέργων τῇ τὰς ὄριας αὐτῶν καταπατῆσαι τὴν παρευταλεῖσαι ἐν ἡρῷος ἀσυρμάτωσιν καὶ ἀσορισμῷ ἀλλάτῳ καὶ αἰωνίῳ ὄριανωδῆς ἐκδιωνωμένῳ παρὰ τὴν ἥμιλην μετεριστητος κατὰ παντὸς προσώπου τοῦ τολμήσοντος κακιωτῶν τῇ Ζλαχερέν | τοῦ ἐγδείξασθαι κατὰ τῆς μονῆς ταύτης καὶ τῶν μετογίων αὐτῇ καὶ τῶν τοιότητων. ἔμεσος καὶ ἔστις τῶν ἐνασκευμένων οὐ ορογένη τῆς διακρινῆς καὶ συστήσεως τοῦ μοναχοτηρίου, ἀλλὰ ἀμελῆς διέκειται μοναχὸς ὃν τῇ Ιερομοναχῇ, τῇ καὶ αὐτῇ ὁ ἡγιούμενος τοῖς αὐτοῖς ἀρχῖς ἔστιν ὑπόδικος· ἀλλὰ καὶ ἐπει γρείν γειροτονίας τοὺς εἴη, ἔγειν ἀδειαν τοὺς ἐνασκευμένους προσκαλεῖσθαι, θν τῷ ἀλέλωτοι τῶν ἀρχιερέων καὶ | τούτοις | ἐκτελεῖν τὴν γειροτονίαν καὶ τὰ λοιπὰ ἀρχιερατικὰ γερᾶς τῆς τοῦ Ιεροῦ αὐτούσου

έγκαθιδρύσεως. ἀν δέ γε τυχὸν τελευτήσει εἰς τῶν μοναχῶν εἰς ἄλλην ἐπαργίαν καὶ τόπον, [ἢ] μακρὰ τῆς αὐτῆς μονῆς ὑπάρχει, τὰ ἐκείνου ἀπαντα κινητὰ καὶ ἀκίνητα ἔχει ἡ μονὴ αὗτη ἀδειαν λαμβάνειν αὐτά. δῆθεν καὶ εἰς μόνιμον καὶ διηνεκῆ τὴν ἀσφάλειαν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν τῆς ἡμῶν μετριότητος πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν ἐπικυρωτικὸν γράμμα καὶ ἐπεδόθη τῇ διαληφθείσῃ ταύτῃ θείᾳ καὶ Ἱερᾷ καὶ βασιλικῇ καὶ σταυροπηγιακῇ παντελευθέρᾳ μονῇ τοῦ δούλου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Λευκᾶ τοῦ Στηριώτου ἐν ᾧτει, ζριθ' μηνὶ μαΐῳ ἵνδικτιῶνος 0' †.

† Νεόφυτος, ἐλέω Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως,
Νέας Ρώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης †.

† Θεοφάνης, ἐλέω Θεοῦ πατριάρχης τῆς ἀγίας πόλεως Τερου-
σαλήμ †.

† Ο Θεσσαλονίκης Παρθένιος †. † Ο Φιλαδελφείας (?) Μητροφά-
νης †.

† Ο Προύσης Ἰωάσαφ †.

† Ο Φιλιππουπόλεως Κλήμης †.

† Ο Ικονίου Ἀνθιμος †.

† Ο Γάνου Μελέτιος †.

† Ο Ζιγγῶν Φιλιππος †.

† Ο Ταλαντίου καὶ Διαυλείας Με-

τροφάνης †.

τροφάνης †.

† Ο Παλαιῶν Πατρῶν Τιμόθεος

† Ο Άρδαμερίου Θεο[φάνης] †.

ἀρχετῶς ὑπέγραψα †.

† Ο ἀρχιεπίσκοπος Κασσάνδρας

Ἄθηνῶν Κύριλλος †.

Ιωνᾶς †.

† Ο Διδυμοτείχου (?) Ἀνθιμος †.

† Ο μέγας οἰκονόμος τῆς μεγάλης

† Ο Λαρίσης Τιμόθεος †.

ἐκκλησίας †.

† Ο Λακεδαιμονίας Διονύσιος †.

† Ο εὐτελῆς διάκονος ἔξαρχος

† Ο . . . Γαβριήλ †.

πατριαρχικός †.

Archet. membran.

II. 7306—1798, mense ianuario, ind. I.

Patriarcha Gregorius V. confirmat privilegia et possessiones monasterii Sancti Lucae Steriotae.

† Γρηγόριος ἐλέω Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως,
Νέας Ρώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης †.

† Οσα μὲν κατὰ τοὺς θείους θεσμοὺς καὶ τοὺς Ἱεροὺς ἀποστολικοὺς καὶ
συνοδικοὺς κανόνας τυγχάνει διακυβερνώμενα, πολλὴν ἔχουσι τὴν χάριν παρὰ Θεοῦ
καὶ τὸ ἔλεος μέγιστον, ὅσα δὲ τοὺναντίον παραβαίνει τῶν ὅρων ἐκτρεπόμενα, ἐν

τούτοις προφανής ή ἀκοσμία, κατάδηλος ή φθορὰ καὶ ἐπὶ πᾶσιν ή τῶν ψυχῶν ἀπώλεια· εἰ γάρ, καθάπερ οἱ περὶ τῶν καθ' ἔκαστα ἐκκλησιῶν νόμοι, οὕτω καὶ οἱ περὶ τῶν σταυροπηγιακῶν μοναστηρίων τῶν ὑπὸ τῷ καθ' ἡμᾶς ἀποστολικῷ καὶ οἰκουμενικῷ θρόνῳ ἀπαράτρεπτοι διατυλάττοντο καὶ τῆς κατὰ νόμους ἐπιμελείας καὶ προστασίας κάκεῖνα τῇσιούντο παρὸ τῶν ἀεὶ πατριαρχευόντων, οὐκ ἄν τοσαῦτα καὶ τηλικαῦτα τὰ δεινὰ τοῖς μοναστηρίοις συνέβαινεν. ἀλλ' ἐπειδὴ σὺν οἴδαμεν δπως τῶν Ἱερῶν παρημελημένων νόμων εἰς τοσάμτην προσῆλθον ἀκαταστασίαν καὶ ἐλεεινὴν ἀπώλειαν τὰ Ἱερά ταῦτα καταγώγια, διὰ ταῦτα εὐθὺς ἀνειληφόσιν ἥμερον τοὺς οἰκκας τοῦ παγκάνου τουτού σκάφους ἔδοξε πρὸς τοῖς ἀλλοῖς καὶ τὰ παρημελημένα αὐτὰ εὐαγγῆ μοναστήρια διορθώσασθαι, ἀφορῶσι πρὸς τὸ ἐκείνων συμφέρον καὶ μέλη γνήσια ὅντα τῆς καθ' ἡμᾶς ἀγίας τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας καὶ τῷ σταυροπηγιακῷ καὶ πατριαρχικῷ προνομίῳ τετιμημένα, ἀλλως τε οὐδὲ καινούς τίνας ἀφ' ἑαυτῶν νόμους φέρουσιν, ἀλλ' ἀργαίους ἀναγεουμένους καὶ γεράρούς· τὴν γὰρ τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων προστασίαν τοῖς ἐπισκόποις ἐπιτρέπουσιν οἱ Θεῖοι καὶ Ἱεροὶ νόμοι καὶ κανόνες τὸν τοῦ Θεοῦ φόβον προτίθεσθαι διακελευόμενοι, ἵνα, εἰ γε δέοιντο, καὶ αὐτοὶ ἀπολαμβάνωσιν, δην τρόπον δὲ ληγέ τῶν ἀγίων ἀποστόλων κανὼν καὶ δὲ μετ' τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ Ἱερᾶς συνόδου καὶ τῇ ἐν Χαλκηδόνι, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τῆς ἐν Νικαίᾳ δὲ τε ια' καὶ δὲ ιβ' καὶ τῆς ἐν Ἀγκύρᾳ ὁ ιερός καὶ δὲ μετ' τῆς ἐν Τρούλῳ καὶ ἀλλοι πλεῖστοι, δσοι σεπτοὶ νόμοι καὶ κανόνες σαφῶς φαίνονται τὴν τῶν Ἱερῶν μοναστηρίων ἔξουσίαν τοῖς ἐπισκόποις διδόντες, ὥστε μεταλαμβάνειν μὲν καὶ αὐτοὺς τῶν δεόντων, εἰ γε δέοιντο, εἰς τὰς ἑαυτῶν χρείας, τὴν δὲ περὶ ἐκείνα ἐπιμέλειαν μεγίστην τε καὶ Θεοῦ ἐφορῶντος ποιῆσαι, ἵνα προστατεύωσιν αὐτῶν, καὶ οἰκονόμους καὶ ἐπιτρόπους καὶ τὴν γένουμένους ἀποκαθιστῶσιν ἐν αὐτοῖς, καλῶς περὶ τῆς αὐτοῦσεως καὶ βελτιώσεως τούτων ἐπιμελούμενοι, ἵνα μὴ δι' ἀμέλειαν ἔνοχοι γένωνται τοῖς ἐκ τῶν νόμων ἐπιτιμίοις. οἱ δὲ οἰκονόμοι, τὴν γένουμένοι τε καὶ ἐπίτροποι διαμένωσιν ὑπὸ τὴν ἔξουσίαν τῶν ἐπισκόπων, καὶ δίχα τῆς ἀδείας αὐτῶν μήτε πωλῶσι μοναστηριακόν τι κτῆμα, ἀλλ' οἰκονόμωσι καλῶς πρὸς τὴν ἐκείνων δόγματαν καὶ ἀδείαν, δπως μὴ καὶ αὐτοὶ οἱ ἀνατρέποντες τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς τούτους δρουσι καὶ κανόνας βαρυτάτοις ὑποπέσωσι τοῖς ἐπιτιμίοις καὶ τιμωρίαις. ταῦτα μὲν οὖν οἱ Θεῖοι νόμοι ἀποφαίνονται περὶ τῶν Ἱερῶν μοναστηρίων, τούτων δὲ τὰ μὲν τοῖς κατὰ τόπον ἐπιτετραμμένοις ἐνοριακὰ τῆς προσηκούσης ἀρχιερατικῆς, ως εἰκός, ἐπ' αὐτῆσει τυγχάνει: ἐπιμελείας, μόνα δὲ τὰ τῇ σταυροπηγιακῇ ἀξίᾳ τετιμημένα οὐκ οἴδαμεν δπως πρὸ χρόνων πολλῶν παρημέληται καὶ δέον καὶ Θεοῦ ἐφορῶντος διοικεῖσθαι αὐτὰ καὶ ἐκ παντὸς τρόπου ἐπιμελείας τῆς ἀναλόγου ἀξιούσθαι, δπως αὐτοῖς τῶν ἀγαθῶν τὰ μὲν ὑπ-

χρονικά διαμένη, περιποιήσαι δὲ τὰ προσγενητόμενα ἄν, τῶν δὲ φαύλων τὰ μὲν προσόντας ἀποδικομπήται, τὰ δὲ συμβίησόμενα ἀν διακωλύωνται. τοιαύτην οὖν κατὰ νόμους τὴν ὑπέρ αὐτῶν πάντων τῶν σταυροπηγιακῶν ἡμῶν μοναστηρίων χαθόλου φροντίδα κατεβάλλομεν, ἐκθέμενοι κατὰ κοινὴν γνώμην καὶ συνοδικὴν διάγνωσιν ἱερὸν τόμον, ἀποφανέμενον συνῳδίας τοῖς ἱεροῖς νόμοις καὶ τοῖς ὥδε γραφομένοις περὶ τῆς εἰς τὸ ἔξτη ἀρίστης διοικήσεως ἐκάστου σταυροπηγιακοῦ μοναστηρίου καὶ εὐ-γενίας τῶν ἀσκουμένων διατάξιν πατέρων καὶ τῆς δυνατῆς ἀντιλήψεως καὶ ἀμέσου προστασίας αὐτῶν παρὰ τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας, ἀναγεννήσεως τὸν παλαιργενῆ πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν αὐτῶν σιγιλλια διωρεάν καὶ ἐπικυρώσυτες ἀπαρτίζεται τὰ σταυροπηγιακὰ αὐτῶν προνόμια εἰς διηγεκτή συντήρησιν αὐτῶν καὶ ασφαλείαν, μὴ διέρμενά ποτε ἀνανεώσεως καὶ ἐπικυρώσεως. καὶ [οὗτω] καὶ περὶ τοῦ ἐπισκοπῆς Ταλαντίου καὶ Διαυλείας ἱεροῦ καὶ σεβασμίου μονα-στηρίου τοῦ ἑσίου καὶ Θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Λουκᾶ, ἐπικεχλημένου τοῦ Στηριώτου· ἐνεργειασθήσει γάρ τῇ ἡμῖν πατριαρχικὸν συνοδικὸν σιγιλλιῶδες γράμμα τοῦ ἀσ-θέμου ἐν πατριαρχείᾳ Νεοράτου τοῦ παλαιοῦ ἀποδεικτικόν, διτὶ τὸ μοναστηρίον τούτο μετὰ τῶν ὄριων, μετοχῶν, ἐξωκλησίων καὶ ἐνοριακῶν παντοίων μελλείων, ἀπέρ εἰσὶ ταῦτα· ὁ ἅγιος Θεόδωρος, ἡ Παναγία Καλαμιώτισσα, τὸ μετόχιον εἰς τὸν Αιγιαλόν, ὁ ἅγιος Νικόλαος ἐν Σπάρταις μέχρι τοῦ Ἀσπροῦ Όσκιτιον καὶ τοῦ ἅγιον Γεωργίου εἰς τὸ Ηεριβόλιον, τὸ ἀλώνιον εἰς τὴν Σχλιβινίτζα, ὁ ἅγιος Πλάκης, τὰ Ζευγρά, ἐν σίες ὑπάρχει ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος καὶ ἡ βρύσις μετὰ ταῦτα ἐν τοῖς κάτω μέρεσι ὁ βασιλικὸς μόλος, ἡ Ἀλογοπατημία εἰ τὴν Στενήν, ὁ ἅγιος Ηγυελέζημον, ὁ ἅγιος Πλάκης, τὸ Τρύπιον Λιθάρι, ὁ σχοῖνος, τὸ Μακρὸν Λιθάρι, τὸ Μάρον Λιθάρι, τὸ Ανατολικόν, ἡ Παναγία Πανίτζα μέχρι τοῦ Κάρου τῆς Ἀγίας, ὁ ἅγιος Ιωάννης, ἡ Μάσκλερα, ἡ Παναγία Μεραλίτζα, ὁ ἅγιος Νικόλαος εἰς τὰ Καρπά, ἡ Παναγία τοῦ Μόρου, ὁ ἅγιος Νικόλαος τῆς Συκῆς, τὸ Μαρυδάκι, ἡ Σάρρα εἰς τὸ Μίκηνα καὶ σταχταὶ ἐμπεριέχονται σικήματα, ἀμπέλια, κῆποι, γιωράσια, μετὰ τούτων σὸν καὶ μετὰ πάντων τῶν λατερῶν κτημάτων καὶ ἀριθμάτων αὐτοῦ ὑπάρχει σταυροπηγίον. εἰς δινακτίους σὸν τούτου γράφοντες διὰ τοῦ παρόντος ἡμετέρου πατριαρχείου καὶ συνοδικοῦ σιγιλλιῶδους ἐν μεμβράναις γράμματος ἀποφανέμενα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἵερωντάς των ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελέρων καὶ εὐλατούργων, ἵνα τὸ βρήσκεν ἱερὸν καὶ σεβά-γμαν μοναστηρίου τὸ ἐν τῇ ἐπισκοπῇ Ταλαντίου καὶ Διαυλείας τοῦ ἑσίου καὶ Θεο-φόρου πατρὸς ἡμῶν Λουκᾶ. ἐποιειλημένον τοῦ Στηριώτου, μετὰ τῶν ἀνωτέρω ἀπηρι-μημένων ὄριων, μετοχῶν, ἐξωκλησιῶν καὶ ἐνοριακῶν παντοίων μελλείων καὶ μετὰ πάντων τῶν λατερῶν κτημάτων καὶ πρωτεράτων καὶ ἀριθμάτων αὐτοῦ, ἀνηγρῶν

τε καὶ ἀκινήτων, τῶν τε ἥδη ζυτων καὶ τῶν εἰς ἔπειτα προσγενησομένων ἄν, ὡς ἀνέκαθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς, οὕτω καὶ εἰς τὸν ἑξῆς ἅπαντα γρόνον ὑπάρχῃ καὶ λέγηται καὶ παρὰ πάντων γιγνώσκηται ἡμέτερον πατριαρχικὸν σταυροπηγιακόν, ἀδούλωτον, ἀκαταπάτητον καὶ ὅλως ἀνενόχλητον παρ' οὐτινοσοῦν προσώπου ιερωμένου ἂν, λαῖκοῦ, μητριούνευομένου ἐν αὐτῷ τοῦ κανονικοῦ πατριαρχικοῦ ὄντος, ἔχοι καὶ τὸ προνόμιον κατὰ πατριαρχικὴν φιλοτιμίαν, ὥστε τὸν κατὰ καιροὺς ἐν αὐτῷ ἡγούμενον ἐν ταῖς ἑορτασίμοις ἡμέραις φορεῖν ἐπ' ἐκκλησίας μανδύαν προχειρίζομενον καὶ πατερίζειν. καὶ πρῶτον μὲν ὑπάρχῃ ἀπολλαγμένον πάσης ἐξαρχικῆς ἔξουσίας καὶ θεοποτείας· δεύτερον δὲ λόγῳ ὑποταγῆς ἀποδιδῷ καθ' ἔκαστον ἔτος ἀπαραιτήτως γράσια τριακόσια εἰς τὸ κοινὸν τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας καὶ λαμβάνῃ ἐξωφλητικὴν ἀπόδειξιν αὐτοῦ κατὰ τὸ ὑφος τῶν ἐπαρχιῶν καὶ οὕτως ἀναλαβὼν τὸ ἀργαῖον γεράρδον τῆς σταυροπηγιακῆς ἀξίας προγόμιον καὶ καλῶς διεικούμενον καὶ μέλος γνήσιον τοῦ καθ' ἡμᾶς ἀγιωτάτου πατριαρχικοῦ, ἀποστολικοῦ καὶ οἰκουμενικοῦ θρόνου ὁ ἐν αὐτῷ κατὰ καιροὺς ἡγούμενος, ὥσπερ οἱ ἀρχιερεῖς, οὕτω καὶ αὐτὸς γράφῃ ἀμέσως πρὸς τὴν καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλην ἐκκλησίαν καὶ ἀξιῶται τῆς προσηκούστης ὑπερασπίσεως ἐν ταῖς συμβαινούσαις γρείαις καὶ ὑποθέσεσι· τρίτον διαφυλάττωνται καταγεγραμμένα ἐν τῷ διωρισμένῳ κώδικι τῆς ἐκκλησίας ἅπαντα τὰ κτήματα καὶ ἀφιερώματα αὐτοῦ καὶ τὰ γρέη καὶ τὸ τοῦ ἡγουμένου ὅνομα· τέταρτον δὲ τὸ σιγῆλλον αὐτοῦ ἔχῃ μένειν ἀπαράτρεπτον καὶ ἀπαρίβατον, μὴ δεόμενόν ποτε ἀνανεώσεως καὶ ἐπικυρώσεως ἐκκλησιαστικῆς· πέμπτον μηδεὶς τοῦ λοιποῦ γένηται ἐν αὐτῷ ἡγούμενος ἄνευ γράμματος πατριαρχικοῦ καὶ συγοδικοῦ, ἀλλ' ἐπειδὴν Ἐλωνται αὐτὸν γνώμῃ κοινῇ οἱ συγκοινοβιάται πατέρες, τότε ἀποστέλλεται παρ' αὐτῶν κοινὴ ἐνυπόγραφος καὶ ἐνσφράγιστος ἀναφορὰ περὶ τῆς τοιαύτης ἐκλογῆς πρὸς τὸν κατὰ καιροὺς οἰκουμενικὸν πατριάρχην καὶ οὕτω δι' ἐκκλησιαστικοῦ γράμματος ἀποκαθιστῶται· ὁ ἡγούμενος τοῦ μοναστηρίου τούτου, σημειουμένου καὶ τοῦ ὄντος αὐτοῦ ἐν τῷ ῥηθέντι κώδικι, ὅφελων κατ' ἔτος ἐξαποστέλλειν ἀκριβῆ ἐνυπόγραφον καὶ ἐνσφράγιστον καταγραφὴν τῶν τοῦ ἔτους ἐκείνου μοναστηριακῶν εἰσόδων καὶ ἐξόδων· ἔκτον τῇ σφραγὶς τοῦ μοναστηρίου διαιρεθῆ εἰς τμῆματα τέσσαρα καὶ τῇ μὲν λαβὴν παρακατατεθεῖμένῃ, ὑπάρχῃ τῷ ἡγουμένῳ, τὰ δὲ τέσσαρα τμῆματα τέσσαρσι συγκοινοβιάταις πατράσιν, ἐκλεγομένοις κοινῶς παρὰ πάντων τῶν συγκοινοβιάτῶν πατέρων· ἕβδομον οἱ ἐπιτετραμένοι τὰ τέσσαρα τμῆματα καὶ τὴν λαβὴν μὴ ἔχωσιν ἀδειαν καθ' ἔκτους σφραγίζειν μοναστηριακὰς γρεωστικὰς ὄμολογίας, ἀλλ' ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν προκριτοτέρων ἐν τοῖς συγκοινοβιάταις ὑπογραφομένων κάκείνων ἴδιας χερού, αἱ δὲ μὴ κατὰ τὸν εἰργμένον τρόπον γεγραμμέναι καὶ ἐσφραγισμέναι ὄμολογίας νόμι-

ζωνται μη του μοναστηρίου, ἀλλ' ίδιαι τῶν κατ' ίδιαν σφαγισάντων, καὶ ἔχεινοι εἶς ίδιων ἀποκλητρώσι τὰς ἐμπεριεγομένας ἐν ταῖς τοιαύταις ὅμολογίαις γρηματικὸς ποσότητας, οὗτοι δέ, δηλαδὴ ὁ τήγούμενος μετὰ τῶν τεσσάρων τῶν ἐπιτετραμμένων τὰ τῆς σφραγίδος τμήματα, ἔχωσι πᾶσαν πληρεξουσιότητα τῆς ἐκκλησίας ἐπιτιμᾶν, σωφρονίζειν [καὶ] ἀποβάλλειν ἐκ τῆς μονῆς τοὺς ἀτακτοῦντας καὶ τὸν ἐκνευροῦντας τὸν μετερχομένους τὸ φθόλον τῆς ἀσκήσεως καὶ μὴ πειθομένους, τελευταῖον διὰ κοινῆς αὐτῶν ἀναφορᾶς ἀναγγέλλειν τῇ ἐκκλησίᾳ· ὅγδοον μηδεὶς τοῦ μοναστηρίου τούτου δύνηται τοῦ λοιποῦ πωλεῖν μοναστηριακὸν ὑποστατικὸν ἄνευ τῆς νομίμου εἰδήσεως τοῦ κατὰ καιρὸν οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, εἰ μὴ μόνον τὰς κατ' ἔτος ἐπικαρπίας καὶ τὰ γεννήματα καὶ τὰ μοναστηριακὰ θρέμματα διὰ τὰς ἀναγκαῖας αὐτοῦ χρείας· ἔννατον ἐπειδὴν ἐν χρείᾳ χειροτονίας γένωνται, ἔγωσιν ἀδειαν προσκαλεῖν εἰς τὸ σταυροπηγιακὸν ἡμῶν τοῦτο μοναστήριον, ὃν δὲ βούλωνται τῶν ἀρχιερέων, φέροντα ἔγγραφον ἀδειαν πατριαρχικὴν καὶ συνοδικὴν ἐπὶ τῷ ἐκτελεῖν αὐτὴν μετὰ πάσης τῆς κανονικῆς παρατηρήσεως· δέκατον δὲ καὶ τελευταῖον, διείλουσιν οἱ ἐν αὐτῷ συνασκούμενοι πατέρες φυλάττειν τὰ ἐν τῷ παρόντι [γράμματι] ἐκτεθέντα ἀπαράτρεπτα καὶ ἀπαράβατα διὰ παντὸς καὶ πείθεσθαι τῷ κατὰ καιρούς ἥγουμένῳ καὶ διάγειν σεμνῶς, εἰρηνικῶς καὶ ἀμέμπτως κατὰ τὸν τύπον τοῦ μοναδικοῦ ἐπαγγέλματος, ἀφορῶντες πρὸς τὴν κοσμιότητα αὐτοῦ καὶ τὴν κατὰ θεὸν διαγωγὴν καὶ πολιτείαν καὶ πρὸς τὴν βελτίωσιν καὶ αὔξησιν τοῦ Ἱεροῦ ἡμῶν τούτου σταυροπηγιακοῦ μοναστηρίου, ἐπόμενοι τῷ θεοφιλεῖ σκοπῷ τῆς ἐκκλησίας τῆς ἀγρύπνιας προγοούσης περὶ τῆς εὐσταθείας τῶν ὑποκειμένων αὐτῇ σταυροπηγιακῶν Ἱερῶν μοναστηρίων καὶ ἐν ταῖς Ἱεραῖς ἀκολουθίαις διαφυλάττειν τὴν ἀρχαίαν διατύπωσιν ἀπαράτρεπτον· ὅστις δὲ καὶ ὅποιος τῶν χριστιανῶν, Ἱερωμένος ἢ λαϊκὸς ὅποιασσούν τάξεως καὶ βαθμοῦ, τολμήσει παραβῆναι ὅπωσδουν τὰ ἐν τῷ παρόντι νομίμως καὶ κανονικῶς ἀποφανθέντα καὶ ἀνατρέψη τι τῶν ἀνωτέρω καταγεγραμμένων, ὃ τοιοῦτος ἀφωρισμένος εἴη καὶ κατηραμένος καὶ ἀσυγχώρητος καὶ μετὰ θάνατον ἀλυτος καὶ πάσαις ταῖς πατρικαῖς καὶ συνοδικαῖς ἀραις ὑπεύθυνος καὶ ὑπόδικος καὶ ἔνοχος τῷ αἰωνίῳ πυρὶ τῆς γεένης. ὅθεν εἰς ἔνδειξιν καὶ διηγεῖται τὴν ἀσφάλειαν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν ἡμέτερον πατριαρχικὸν συνοδικὸν σιγιλλιῶδες ἐν μεμβράναις γράμμα, καταστρωθὲν καν τῷ Ἱερῷ κώδικι τῆς μεγάλης ἐκκλησίας τῷ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ διορισθέντι, καὶ ἐδέθη εἰς τὸ βῆμα μοναστήριον ἐν ἔτει σωτηρίῳ χιλιοστῷ ἐπτακοσιοστῷ ἐννεακοστῷ ὅγδοῳ κατὰ μῆνα Ιανουάριον ἐπιγεμήσεως πρώτης †.

† Γρηγόριος, ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης †.

† Ὁ Ἐφέσου Σαμουῆλ †.
 † Ὁ
 † Ὁ Κυζίκου Τιωννείρ. †.
 † Ὁ Νικομηδείχη Αθανάσιος †.
 † Ὁ Νικαῖας Κακλίνικος †.
 † Ὁ Ἀγχύρας (?) Γεώργιος †.

† Ὁ Δέρκων Μακάριος †.
 † Ὁ Θεσσαλονίκης Γερμανός †.
 † Ὁ Ηρούστης Ἀνθίμος †.
 † Ὁ Νεοκαισαρείας Ἡσαΐας †.
 † Ὁ Λαρίσσης Διόνυσος †.

*Archet. membraneum, doc. habet bullam plumbeam cum imagine τῆς Ηαναγίας.
 Documenta nobis humanissime concessit amicus vir Georgius Cremus, Athenis. Subscriptiones lectu difficultimae sunt.*

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ
 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
 ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗΣ ΦΙΛΟΤΕΧΝΙΑΣ
 ΔΙΕΥΘΥΝΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΦΙΛΙΠΠΟΣ
 ΔΙΕΥΘΥΝΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΦΙΛΙΠΠΟΣ

E.Y.A της Κ.Π.
 ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

VII.

Diplomata et acta ecclesiae et civitatis Monembasiensis.

I. 6792—1284, mense augusto, ind. XII.

Imperator Andronicus II. Palaeologus civibus Monembasiae confirmat possessiones et exemptiones eis concessas a Michaële Palaeologo.

Χρυσόβουλλον τῆς χώρας Μονεμβασίας.

† Οὐκ ἦν ἄρα καὶ τὴν τῆς Μονεμβασίας πόλιν τῶν ἐκ τοῦ χρόνου μεῖναι τῷ παράπον ἀπείρατον, οὐδὲ ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἔσταναι, τῶν ἄλλων πάντων δεξαμένων μεταβολὴν καὶ γευσαμένων, τῆς τούτου παλινστρόφου κινήσεως μέντοι γε οὐδὲ τῆς αὐτοῦ παντάπασιν ἔξω γεγένηται φύσεως, ἀλλ' ἀπτεται καὶ ταύτης, ὡς καὶ πάντων, μεταβολὴν χρόνοις πρότερον ἥδη συχνοῖς καὶ κινεῖται πλὴν τὴν πρὸς τὰ χείρω κίνησιν, ὡς μὴ ὠφελεῖ λαμπρὰ γὰρ οὖσα τὸ πρὸς καὶ πολλοῖς εὐθηνουμένη, τοῖς ἀγαθοῖς ὑπὸ τὰ 'Ρωμαίων σκῆπτρα τῆς εὐδαιμονίας ἀπέλαυνεν, ἀλλ' ὁ χρόνος, ὃπερ οὐκ ἐνεγκίνει τηρῆσαι τὴν περιφάνειαν¹⁾, τῆς μὲν [τῶν] 'Ρωμαίων ταύτην ἀποσπάσαι ἔγνω γειρός, δουλείας δὲ φέρων ιταλικῆς ζυγὸν αὐτῇ ἐπιτίθησιν. ἐντεῦθεν καὶ πᾶν ὅμοι τῆς πόλεως τὸ λαμπρὸν ἀποσβέννυσι καὶ τὴν ὅντως²⁾ πρώτην καλλίστην ἐν πόλεσιν μετὰ βραχὺ πολλοῦ τοῦ αἰσχους ἐμπίπλησιν. ἀλλ' οὐκ ἦν εἰς τέλος τοὺς αὐτῆς πολίτας οὕτω τῆς τῶν τρόπων χρηστότητος ἔχοντας, οὕτω συγνοῖς κεκοσμημένους τοῖς ἀγαθοῖς περισφῆναι παρὰ θεοῦ καὶ τὴν ταλαιπωρίαν φέρειν ἐπὶ πάνυ μακρόν. οὔκουν οὐδὲ Θείας ἀμοιροῦσιν ἐπισκοπῆς, ἀλλ' ἐφορᾶς καὶ πᾶλιν θλεων ἐπ' αὐτοὺς ὃ πάντα ἐφορῶν διφθαλμὸς καὶ τῆς μὲν ἀλλογενοῦς αὐτίκα οὐλδείας δέχονται τὴν ἀπαλλαγῆν, πρὸς δὲ τὴν προτέραν³⁾ ἐκείνην εὐθὺς εὐδαιμονίαν ἀναγκωστούς καὶ περιφάνειαν ὑπὸ 'Ρωμαίοις αὐθίς καὶ τῇ τούτων ἀργῇ τελεῖν ὡς πρώτην ἐπευτυχήσαντες. οἵτε δὴ πρὸς ἄλλοις τῶν ἀγαθῶν (οὐδὲ θεοῖς ἀράσιον ἀριθμεῖν) καὶ γρυσσούλακου ἐπὶ τοῖςδε τυγχάνουσι παρὰ τοῦ ἀστέριμου βασιλέως τοῦ αὐλέντου καὶ πατρὸς τῆς Ἀστικείας μου, τῷ τε δηλαδή, ἐξανυσσείας

¹⁾ ἐπιφ. cod. et Zach.

²⁾ οὐπερ cod. et Zach. Lectionem οὐτως proposuit Miller.

³⁾ πρὸν cod. et Zach.

πάσης καὶ ἐλευθερίας ἀπολαύειν αὐτοὺς καὶ πάντα τὰ προσόντα γονικόθεν αὐτοῖς ἀνώτερα κεκτήσθαι τέλους καὶ βάρους ὑποιουδήτινος καὶ κομμερχίου χάριν ἀκαταζητήτους τετηρῆσθαι παντάκασιν, ἐφ' αἷς ἀν ποιεῖν ἐθέλωσι πραγματείαις ἐν τῇ εἰρημένῃ πόλει τῆς Μονεμβασίας. δοιεν, ἐπειδὴ καὶ νῦν ὑπὲρ τούτων τυχεῖν ἔξητήσαντο καὶ χρυσοβούλλους τῆς βασιλείας μου, εὔμενῶς τε ἄγαν καὶ ἔτοιμως τῇ τοιαύτῃ αὐτῶν παρακλήσει συννέσσασα τὸν παρόντα ταύτης πρὸς αὐτοὺς ἐπιβραβεύει χρυσόβουλλον λόγον, δι' οὗ προστάσσει καὶ διορίζεται ἐπαπολαύειν καὶ εἰς τὸ ἔξῆς τοὺς οἰκήτορας τῆς τοιαύτης πόλεως Μονεμβασίας τῆς προσούσης αὐτοῖς μέχρι τοῦ νῦν τοιαύτης ἔξχουσσίας τε καὶ ἀνενοχλησίας καὶ διατηρεῖσθαι μὲν τὰ τε γονικὰ καὶ ὑποστατικὰ αὐτῶν ἀδιάσειστα πάντῃ καὶ ἐλεύθερα καὶ παντὸς βάρους καὶ τέλους ἀνώτερα, διπέρ εύρίσκονται κεκτημένοι μετὰ τῆς τοιαύτης ἐλευθερίας μέχρι τῆς σήμερον, διαμένειν δὲ αὐτοὺς καὶ ἀπὸ τῆς τοῦ κομμερχίου δόσεως ἀκαταζητήτους τε καὶ ἀνενοχλήτους παντάκασιν, ἐφ' αἷς ἀν δηλονότι ποιῶνται πραγματείαις ἐν τῇ τοιαύτῃ πόλει τῆς Μονεμβασίας· βούλεται γάρ τη βασιλεία μου τελείας ἀπολαύειν αὐτοὺς ἀπαντας τῆς ἐπὶ τούτοις ἐλευθερίας καὶ ἀνέσεως τῇ ἐμφανείᾳ τοῦ παρόντος χρυσοβούλλου λόγου τῆς βασιλείας μου καὶ μὴ εύρισκειν ὑπὲρ τούτων τὴν οἰανδήτινα διενόχλησιν καὶ συζήτησιν. ἐπὶ τούτῳ γάρ γεγονὼς καὶ ὁ παρὼν χρυσόβουλλος λόγος τῆς βασιλείας μου ἐπεχορηγήθη καὶ ἐπεβραβεύθη αὐτοῖς κατὰ μῆνα αὔγουστον τῆς νῦν τρεχούσης ιβ' ἵνδος τοῦ ἡ πέταχοςιστοῦ ἐνενήκοστοῦ β' ἔτους, ἐν δὲ καὶ τὸ ἡμέτερον εὐσεβεῖς καὶ θεοπρόβλητον ὑπεσημήνατο κράτος †.

† Ἀνδρόνικος ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοχρήτωρ Φωμαίων Δούκας Ἀγγελος Κομνηνὸς ὁ Παλαιολόγος †.

Edidit E. Miller in catalogo MSS. græc. bibliothecæ Scorialensis p. 59 et Zachariae, Jus græco-rom. III. p. 605.

II. 6801—1293, mense iunio, ind. VI.

Imperator Andronicus II. metropolitac Monembasiae concedit dignitatem exarchi totius Peloponnesi confirmataque jura, privilegia et possessiones ecclesiæ.

| Καν εἰ μήπω πρότερον ἔχοντι πλεῖστα δή, παραπλήσια γενέσιοι: βασιλεύσετε καὶ κτίσετε, καὶ σὺγχρητον ἥμιν, καὶ νομισθήσατε τοῦ λαϊκοῦ γέργεσιοι, οἵως δέγκτως ἡ γε νῦν αὕτη παροῦσά τε καὶ προτετειμένη, τῇ βασιλείᾳ μου πρᾶξις ἔρευνε τὸν τοπίον κακού τόπον· ἔμελει καὶ ἐδέχτη καίρεντον ἣν τὴν μάλλον ἐρεῖν, δι-